

SZABADSÁG

POLITIKAI NAPILAP.

Előfizetési árak:		Felelős szerkesztő:	Kiadó laptulajdonos:	Egyesszám ára 4 fillér.
Helyben: Negyedévre	8 korona.	Rudnyánszky Gyula	László József.	Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Külföldre: Negyedévre	12			Debrecen, Csapó-utca. Telefon 275.
Vidékire: Negyedévre	5			
Egészévre	20			

ROSTA.

A képviselőház, melynek nincs javaslattevő, irányító, felelős kormánya, a felirat tárgyalásával bebizonyítja, hogy nem pazarolja az időt, mert a mig beszél, — cselekszik.

Bánffy Dezső elmondhatja, hogy az új Ház az ő képét viseli, mert valóban — tettekkel tényező. Károlyi Sándor nyilatkozata a külön vámterületről, Justh elnök kijelentése, hogy a haza minden hű polgára köteles magyarul tudni: egy-egy cselekedet, mely megtermi gyümölcsét.

A nemzet bizalommal szemlélheti ezt a vitát és általában az új szellemet, mely a törvényhozás házában uralkodik. Mily áldásos nagy alkotásokra lehetne képes ez a Ház, ha a magyar király megértené a magyar nemzetet!

Schiller halálának századik évfordulóját megünnepelte az egész művelt világ. Természetesen a magyar irodalmi kaszinó, a Kisfaludy Társaság is megemlékezett a nagy német költőről, egy egész ülést szentelt neki, versben és prózában dicsőítve Schiller költői nagyságát.

Ez nálunk nem szokatlan jelenség hiszen a magyar tudományos akadémiának külön Göthe-szobája van s irodalmi társaságaink ritka melegséggel szeretnek hódolni a német szellemóriások előtt.

De most egy színmagyar költő, Csokonai Vitéz Mihály halála századik évfordulójának megünneplése következik.

A világegyetért se kívánjuk, hogy Bécs, Berlin, Lipse, München Csokonai-émlékünnepet rendezzenek. De már az aztán igazán kívánatos, hogy a magyar nemzet közömbössége megszűnjék és május 21-én a debreceni Csokonai-ünnepen az egész ország kegyelete tükröződjék.

A válság minden valószínűség szerint válság marad még hosszú ideig. Tisza minden áron menni akar. De a király semmi áron sem ereszti. Mert azon az alapon, hogy helyébe Burrián vagy Lukács vagy a kisebbség valamely más képviselője lépjen, nem-

csak lehetetlen a kibontakozás, hanem még újabb nagy bonyodalmak keletkezhetnek. E szerint a képviselőház majd nyár elején elnapolja üléseit őszig, a király egyáltalán nem jön Budapestre, mereven elzárkózik a nemzeti akarat elől.

Nem marad más hátra, szeptember szeggel a nemzetnek is a kérésselhetetlen rideg elzárkózás útjára kell lépnie!

A gazdák vezére.

— május 9.

Ha az ország székesfővárosát vizáradás csapása érné, akkor — merjük állítani — ebből nagyobb baj kerekednék, mint a minőt szép fővárosunk a mint évszázad első felében állott ki. Nem Wesselényi, hanem száz ily erős és lelkes árvízihajóssal háríthatná el a kiöntött Duna nyomán keletkező pusztulást. Azért, mert pompás új palotáink vékony kártyavárak, alig-alig hogy akadunk valódi terméskövekből épült szilárd alapokon nyugvó épületekre. A hazugság, a szín, a lázárat cifrasága csakhamar összeomlanék és nem dacolhatna a veszedelemmel.

Lám, mintha ez a most összerokkadozó, magát szabadelvűnek nevezett korszak is ennek a parádés, ennek a „fenn az ernyő, nincsen kas” rendszerében épült Budapest mintájára épült volna fel. Hazugság volt elnevezése, hiszen az elnyomás, a szolgáltság, az erkölcsi romlás szabadelvűség kalapja alá nem vonható. A hazugság erődjének falai rokkadoznak, a tömör köztartalmat meghamisító törmelék szerteszét málik. Mindennap új csapás, új csalódás, új kiábrándulás éri a bukott rendszer használevzőit. Annál kétségbeejtőbb a sorsuk, a hazugság összeomló falait is csak újabb — hazugságokkal támogatják.

Ilyen támasznak szánt ráfogást tiport össze most a magyar gazdák nemes vezére, gróf Károlyi Sándor. Pokoli élvezetet nyújthatott az ősz vezérnek annak hallása, hogy Tisza István gróf és éppen ő és éppen a gazdákat félti nagyon és leginkább az ő érdekeik

szempontjából tartja veszedelmesnek Magyarország és Ausztria gazdasági különválását, nevezetesen az önállóságot területet. Gróf Tisza István, a legkiválóbb merkantilizmus bajnoka, maga a megtestesült Merkurius, mint az agráriusok védőszentje! Ez bizony nagyon mulatságos, nagyon épületes látványosság! Természetes kis hamisság ez a hazugság dűledező palotájának támogatására!

Hát ezt a hazugságot semmisítette meg Károlyi Sándor gróf nagyérdemű parlamenti beszédében. Kijelenti Károlyi gróf, hogy a maga részéről nem tartja oly nagyoknak azokat a bajokat, a melyektől Tisza gróf félti nagy aggodalommal az agrárius embert. Ok nélkül festi falra Tisza gróf — így a főrangú szónok — az ördögöt. Az egyesült ellenzék álláspontja nem jár a földművelés felláldozásával, de nem is az a földolog, hogy a közös és a külön vámterület mellett boldoguljunk, hanem az a mindenek fölött való érdek, hogy az országnak igazi függetlenségét mentől inkább előmozdítsuk.

Hát mi teszünk erre még egy kis megjegyzést Szent, hogy a külön vámterületre való átmenet éppen a nagybirtokra nézve fog vesztéssel járni. Ők érzik meg egyidőre az átmenet nehézségeit. Károlyi gróf példája azonban arra tanít, hogy a midőn a haza függetlenségéről van szó, mellőzze ki ki saját külön érdekeit s teljes önfeláldozással vegyen részt a küzdelemben.

Lám, nem is egy hanem két hazugságot irtott ki beszédével Károlyi gróf. Először is megvilágosította azt a tényt, hogy a gazdák érdekei nem ellenkeznek Magyarország önállóságának semmi feltételével, másodsor pedig eloszlatta bizonyos sajtónak azt a ráfogását, hogy a nagybirtok utjába állhat a nemzet követeléseinek. A gazdák kiváló vezérének szombati föllépése után a két hazugság buborékja „maradt mi volt, a pusztá é.” Így foszlik el a többi légből kapott ámitás is.

Glück Ede legnagyobb cipő áruházában óriási választék legjobb minőségű férfi, női és gyermek cipőkben, kalap, fehérnemű és divatcikkekben mesés olcsóárak mellett Piac- és Kossuth-utca sarkán, Kistemplommal szemben.

Hungária kávéház

a helybeli és vidéki intelligencia találkozó helye, hol minden kedd, csütörtök, szombat és vasárnap nagy zeneestély tartatik felváltva **MAGYARY TESTVÉREK, RÁCZ KÁROLY és FIA** zenekarai által.

Kitűnő kávéházi italok, Hideg Büffet, Csemege torta különlegesség, Saját termesztésű boraim.

Kiváló tisztelettel: **Weichinger Károly.**

Politikai hírek.

Az ujvidéki mandátum. Budapestről táviratozzák nekünk: Az ujvidéki kerületben az egyesült ellenzék gróf Teleky Arvédet lépteti fel függetlenségi programmal.

Az alsó-árpási választás. Fogarásról jelentik: Az alsó-árpási kerületben ma volt a képviselőválasztás. Délután 5 óráig Serbán Miklós pártonkívüli 345, Vasu Oktávián nemzetiségi 288 szavazatot nyertek. — Késő éjjel táviratozzák Budapestről, hogy Serbán Miklós 63 szavazattal országgyűlési képviselővé választott.

Országgyűlés.

A képviselőház ülése.

Budapest, május 9.

A folyosó tegnap is a rendes hetfői képet mutatja. Tíz órakor még kevesen vannak és lassan gyülekeznek. A szenzációról folyik a beszélgetés: Tisza bécsi útjáról. A miniszterelnök eredeti tervének megváltoztatásával ma is ott maradt a császár városban s ebből azt következtetik, hogy talán meg ma, vagy holnap a király dönteni fog.

Meglehetősen kellemetlen visszhangot keltett Popp-Csicsó István nemzetiségi képviselő felszólalása. A nemzetiségek elnyomásáról beszélt a megszokott nóta szerint. Justh Gyulának alkalmat adott ez az igazságtalan beszéd egy minden oldalról helyesléssel fogadott elnöki kijelentés tételére. Biztosította a nemzetiségi szónokot, hogy sehol a világon sem örvendenek a nemzetiségek akkora szabadságnak, mint nálunk, ellenben intette a szónokot, hogy *ő ne indítson itt fajharcot.*

Gróf Károlyi Sándor félreértett szavait igazítja helyre, szólanak még Metzner Béla és dr. Kelemen Samu a felirat mellett, Dési Géza pedig ellene.

Az ülésről szóló részletes tudósításunk itt következik:

Justh Gyula elnök fél 11 órakor nyitja meg az ülést.

Okolicsányi László jegyző felolvassa a múlt ülés jegyzőkönyvét, melyet minden hozzászólás nélkül hitelesítenek.

Bottlik János és **Berecz** Abel képviselők mandátuma végleg igazoltatik.

Perczel Dezső ellen összeférhetlenségi jelentést adtak be, de miután az nem szabályszerű, irattárba helyezik.

A felirati javaslatához felszólal

Pop Csicsó István. Ebben a parlamentben egyetlen párt sincs, mely a nemzetiségek érdekeit megvédelmezné. Csak a nemzetiségi képviselők követelik az 1868-iki nemzetiségi törvényt, Deák Ferenc alkotásának végrehajtását. A szabadelvű párt tagjainak nagy részét a nemzetiségi választják meg. De azért nem védik meg a nemzetiségi érdekeket. Beszél a választói jogról, melyet igazságtalannak tart. — Vannak községek, ahol senkinek sincs választói joga, csak a konárdnak, mert nemes ember.

Egy hang: Ez régi jog!

Pop Csicsó István: A gyülekezési jogról szólva, elmondja, hogy mily sérelmes rendeletet adott ki belügyminiszter korában Hieronymi, de azért, a mikor mindenütt megbuktatták, a románok és mások közé ment mandátumért. (Derűtség.)

Russu Ziriánu János: Szorult a kapca!

Pop Csicsó István: Azt akarják, hogy a honak minden nemzetisége békésen éljen egymással. Ő is van olyan hazafi, mint bárki a Házban.

Kaas Ivor báró: Akkor hát éljen!

Pop Csicsó István: A románok ragaszkodnak nyelvükhöz. Helytelen és kivihet-

len, hogy román vidékeken a bíróság tárgyalási nyelve magyar legyen.

Barta Ödön: Még azok is románul beszélnek a törvényszéknél, a kik tudnak magyarul.

Pop Csicsó István: Az esküdtzéki intézménynél nem tartották tiszteletben Deáknak azon elvét, hogy a nemzetiségek nyelve érvényesüljön. (Ugy van! — a nemzetiségek között.) A románok nem léphetnek a függetlenségi pártba, mert hiányzik onnan Kosuth Lajos szelleme. Mocsáryt, a fehér hollót kizárták. Bánffy lapja azt írja, hogy az újpárt felszívta az egyesült ellenzékét.

Szász József: Bécsből rendelték meg ezen beszédet?

Hock János: Ne mondjon valótlanságokat!

Vlád Aurél: Kikérjük magunknak a gyanúsításokat!

Pop Csicsó István: A függetlenségi párt nem küzd a választó jogért.

Elnök: Képviselő ur olybá tünteti fel a magyar országgyűlést, mintha itt fajharcot vinnének. No hát ez nem igaz. E felett öröködöm. Sehol a világon nincs olyan jó dolga a nemzetiségeknek mint Magyarországon. (Tetszés a Ház minden oldalán.) Megbecsüljük mindenkinek a nyelvét, de a magyar állam nyelve csak magyar lehet. Kérem tehát képviselő urat, ne indítson itt fajharcot. (Eljenzés a Ház minden oldalán.)

Pop Csicsó István: Nagyon örül, hogy a Házban vannak olyanok, a kik úgy is gondolkodnak, s azoban Bánffyval vitatkozik. Nem azt mondja, hogy a románok ne tanuljanak magyarul, de románul is tanulnak. Nem fogadja el a feliratot, hanem csatlakozik Mihályi Tivadar dr. ellenfeliratához.

Metzner Béla: Tiltakozik azon vád ellen, hogy a függetlenségi párt bármit is feladott volna elveiből. Elfogadja a feliratot, mert fenntartja a függetlenségi elveket.

A feliratban levő mérsékelt csak azt tanúsítja, hogy a szövetséget ellenzék mindenképen előakarja mozdítani a kibontakozást. A feliratot a Házban minden pártnak meg kellene szavazni, mert hiszen, a mi benne van az nem a koalíció, hanem a nemzet követelése. Szét akarták robbantani a koalíciót, de ez szilárdabb, mint valaha, Tiszával szemben hangsúlyozza, hogy a magyar gazdaközönség igen is követeli a gazdasági különválást, a mit bizonyít Károlyi Sándor gróf beszéde. A feliratot meg-szavazza. (Eljenzés)

Károlyi Sándor gróf: Félreértések kikerülése végett ki kell jelentenie, hogy a szükségesnek látja ugyan a gazdasági különválást, de csak átmenettel. (Helyeslés.) Ezt mondta különben szombati beszédében.

Elnök az ülést 5 perere felfüggeszti. Szünet után felszólal

Dézy Géza azzal vádolja az egyesült ellenzékét, hogy a nemzetiségeknek kedvez. Mért nem hangoztatják a feliratban a magyar nyelv kötelező tanítását. A szabadelvű párt nem paktál a nemzetiségekkel és végre is hajtotta volna a Berzeviczy-féle javaslatot, ha nem jönnek közbe zavaró események. A maga részéről hiva a kötelező állami oktatásnak. A felirati javaslatot nem fogadja el.

Kelemen Samu nagy hatással beszél. Erélyes szavakkal követeli a kormány távozását, melynek egész létele tagadása az alkotmányosságnak és különben is tullepi az ideiglenes kormányt megillető hatáskört. — Alaposan fejtegeti a gazdasági különállás szükségét. A baloldal helyeslése közt fogadja el a felirati javaslatot.

Ezzel az ülés véget ért. A következő ülésen folytatják a felirati vitát.

Egyház és iskola.

Tanügyi bizottság ülése. A tisztántuli egyházkerület tanügyi bizottsága, ma, kedden délelőtt tartja meg rendes tavaszi közgyűlését, a melyen Dégenfeld József gróf

elnököl. A tanügyi bizottság tárgysorozata 17 pontból áll, a melyek közül fontosabbak a szatmári és a nagyváradi protestáns tanítónő képző tovább fejlesztésének kérdései.

A százados Csokonai-ünnep.

Előkészületek.

— május 9.

A Csokonai-Kör nagy arányokban készíti elő a százados Csokonai-emlékünnepet, mely a költő halálának napjáról, január 28-áról a követválasztások miatt halasztódott el május 21-ikére.

A májusi Csokonai-ünnep úgy látszik, valóban országos jelentőségű lesz és az egész nemzet osztatlan érdeklődését Debrecen városára fordítja.

Napról-napra jelentkeznek az ország minden részéből az irodalmi körök küldöttségei, A m. tud. akadémia Baksay Sándor, a Kisfaludy társaság Beöthy Zsolt, a Petőfi társaság Herceg Ferenc, az Országos Irodalmi Szövetség Pekár Gyula vezetésével számos jeles íróból álló küldöttséget meneszt Debrecenbe. Megjelennek Kolozsvár, Szeged, Nagyvárad, Temesvár, Kassa, Arad, Pozsony, Pécs, Győr, M.-Sziget, Székesfehérvár, Nyiregyháza, Szatmár, Miskolc, Sopron, Kecskemét stb. irodalmi körei.

Eljön Komárom, Csurgó hatósága, a Széchenyi, Festetics stb. mecenás családok képviselője, igen sok közművelődési egyesület, iskola követsége.

Szóval nagyszabású lesz a Csokonai-ünnep s Debrecen városa bizonyára megragadja az alkalmat, hogy ne csupán a vendégeknek felejthetetlenül, de az irodalomra nézve is emlékeztetéssé tegye ezt a napot.

Az ünnep rendező bizottságai lázas tevékenységet fejtenek ki. Négy bizottság működik. Ezek és tagjaik a következők:

I.

Fogadó bizottság:

1. Domabidy Elemér elnök. 2. Kovács József h. elnök. 3. Vecsey Imre alelnök. 4. Géresi Kálmán. 5. Dobiecky Sándor. 6. dr. Tüdös János. 7. Márton Imre. 8. Nemes Kálmán. 9. Balogh Ferenc. 10. Bernáth Elemér. 11. Dicsőfi József. 12. Dóczy Imre. 13. dr. Ferenczy Gyula. 14. dr. Kenézy Gyula. 15. dr. Balkányi Miklós. 16. Komlóssy Dezső. 17. Márk Endre. 18. dr. Popper Alajos. 19. Sárváry Lőrinc. 20. Sinka Sándor. 21. dr. Szántó Sámuel. 22. Szávay Gyula. 23. Könyves Tóth Kálmán. 24. dr. Tüdös Kálmán. 25. Zádor Lajos. 26. Kardos Albert. 27. dr. Vargha Elemér.

II.

Szállásoló bizottság:

1. Oláh Károly elnök. 2. Szabó Kálmán h. elnök. 3. Aczél Géza. 4. dr. Arvay Béla. 5. dr. Boldizsár Kálmán. 6. Fazekas Sándor. 7. dr. Jászai Rezső. 8. Karsay Sándor. 9. dr. Kardos Albert. 10. Kardos Samu. 11. dr. Nagy Zsigmond. 12. Kiss Sándor. 13. Sass Béla. 14. Szilágyi Bálint. 15. Vetéssy Béla.

III.

Sajtó bizottság.

1. Szávay Gyula h. elnök. 2. Zoltai Lajos alelnök. 3. Békassy Jenő. 4. Rudnyánszky Gyula. 5. Rostkovitz Arthur. 6. Than Gyula. 7. dr. Csűrös Ferenc. 8. dr. Gulyás István. 9. dr. Baresa János. 10. Divényi Gyula. 11. Gál Zoltán. 12. Loránt József. 13. dr. Rédey Rezső. 14. dr. Rátz La-

jos. 15. Szathmáry Zoltán. 16. Székely Imre. 17. Pogány Kornél. 18. S. Szabó József. 19. dr. Varga Lajos. 20. dr. Kardos Albert.

IV.

Kiállítási bizottság.

1. Komlóssy Arthur elnök. 2. dr. Gyulás István. 3. dr. Ferenczy Gyula. 4. dr. Baresa János. 5. Csáthy Ferenc. 6. Lőfkovics Arthur. 7. Komlóssy Miklós. 8. P. Nagy Zoltán. 9. Alföldy Béla. 10. Mácsai Sándor. 11. dr. Tüdös Kálmán. 12. Kardos Albert.

NAPI HIREK.

Debreceni pereg.

— május 7.

Mit nem ér meg az ember! A jó homokkeresők panaszoknak vízhiány miatt!

Hát hová lettek a jó homokkeresők vizek? Csak nem öntötték bele a még hiresebb, még jobb homokkeresők vinkóba?

A 70-es években volt ilyen vízszükség Debrecenben. Akkoriban volt Európaszerte a francia szerzetes Jácint atyának. Ha valahová hívták, csak körülnézett a területen, s egy helyen leiszurta a botját. Kijelentette, hogy ott kell kutatásni. Nagyon ritkán csalódott.

Debrecen is megjárta Jácint szerzetes. Kivették a Homokkeresőkbe, ő pedig kijelölte a kutatásra alkalmas helyet. Vagy husz évvel ezelőtt állott még az egyik szőlőskert kerítésében, az illető helyet jelölő hatszögletes taoszlop. Csakugyan találtak azon a helyen vizet.

Hátha van ma is víz azon a környéken? Keresni kell és kibuggyan a tiszta forrás. Mert nem mindig akad Jácint atya, akinek a sétabotja hasonló lenne Mózes vízfakasztó vesszőjéhez.

Mutogatja a diák a fehér csontnyelű bicskáját a társának.

— Még sem elefántcsont az a bicska! — jegyezik meg irigyen.

— Nem elefántcsont? A multkor éppen az állatseregletben találtam a zsebemből kivenni. Hát erre elbődül az elefánt és literszámra potyogtatja a könnyeit. Kisült aztán, hogy az elefánt az édes anyja agyarára ismert a bicskában! Most mondjátok aztán, hogy nem igazi elefántcsont!

— Bárány Dezsőné elutazása.

Debrecen város ünnepelt vendégei Bárány Dezső és hitvese tegnap délben a budapesti személyvonattal utaztak el a fővárosba. Az állomáson ez alkalomból a gróf Dégenfeld József és az ifjuság szép számmal jelent meg. A vonat indulásáig Bárány Dezső báró és neje szívélyesen beszélgettek, majd egy első osztályú kocsi szálltak be. Mikor a vonat elindult a pályaudvar közönsége zajos éljenzéssel vett búcsút Bárány Dezső bárótól és a bárónétól.

— A vármegye közigazgatása. Hajdúvármegye közigazgatási bizottsága tegnap délelőtt tartotta meg a havi rendes közgyűlését Domahidy Elemér főispán elnökelete alatt. Az ülésen az egyes szakeladók terjesztették elő jelentéseiket, a melyekből kiínt, hogy a közigazgatás minden ágazatában a legpéldásabb rend uralkodott az elmúlt hónapban. A vármegye közegészsége kielégítőnek mondható. A tanügy és közrendészet terén semmi nevezetesebb esemény nem fordult elő. A bizottság tudomásul vette a jelentéseket.

— Debrecen képviselőválasztói.

Megirtuk a minap, hogy Debrecen képviselőválasztóinak névjegyzékét elkészítették és a hatóság most közzemlére teszi ki. A névjegyzéket e hó 25-éig tekintheti meg mindenki. A közzemlé ideje alatt adandók be a

felszólalások és esetleges indítványok. A hatóság értesíti a közönséget, hogy e hó 15-éig mindenki a saját személyét illetőleg szólalhat fel, másokat illetőleg a beadványokat e hó 25-éig fogadják el.

— A debreceni egyetem. Fontos ülésnek volt színhelye tegnap délelőtt a főiskola tanácsterme. A debreceni egyetem ügyének végrehajtó bizottsága gróf Dégenfeld József elnökelete alatt tartott ülést, a melyen meg erősítették azt a határozatot, hogy a főiskolán szeptemberben megnyitják a tanárképző és bölcsészeti fakultásokat. Az egyetem ügyét egyébként a végrehajtó bizottság a közel jövőben összeülő zsinat elé fogja terjeszteni, hogy mielőbb teljes legyen a debreceni egyetem. Elhatározták továbbá azt is, hogy szükség esetén a testvér, evangélikus egyház segítségét is igénybe veszik az egyetem érdekében.

— Az időről. Szép idő van. Tulságosan is szép idő. A napsugarak forrón tüznek le és szinte nyári meleget okoznak. Egyben pedig fenyegető szárazságot idéznek elő. A gazdák aggódva nézik a felhőtlen eget, fürkészve tanulmányozzák a barometereket, de sem az égboltozat, sem a barometer nem akarja jelezni a jótékony eső eljövételét. A tavalyi nagy szárazság után egy újabb szárazság több volna a csapásnál, az már katasztrófa lenne. A drágaság a piacon már most is olyan ijesztő, hogy minden háziasszony rémülettel gondol rá. Nem mondhatunk egyebet, mint azt, hogy bárha nem lenne az idő ilyen szép, hanem inkább jobb.

— A Szent Erzsébet-egyesület május 10-én — szerdán — d. u. 3 órakor a Sveits intézetben ülést tart, melyre a t. e. választói hölgyeket ezen uton is tisztelettel meghívja az elnökség.

— Bochnicsek visszatért. Budapestről írják: Bizonyára közmegelegedést fog kelteni az a tény, hogy az Operaház igazgatósága simán intézte el Bochnicsek tenoristának ismeretes ügyét. A megállapodás szerint a művész kívánságait most a lehetőség szerint teljesítik, a jövőre nézve pedig olyan megállapodás jött létre, amely a jövőjéért aggódó művészt teljesen megnyugtatta. Bochnicsek, ki itteni ügyvédje útján folytatta a tárgyalásokat az igazgatósággal, hír szerint tegnap már visszaérkezett a fővárosba.

— Cáfóiat. Vasárnap számunkban azt jelentettük, hogy az újjászervezett szociálisták e napon d. u. 3 órakor ülést tartanak a Széchenyi-utcai vásártéren. Eunek ellenében jelentik nekünk Bárány Dezső Ferenc elnök és Szilágyi Ferenc jegyző, hogy azt a gyűlést nem az újjászervezettek tartják, mert nekik Arany János-utca 39. szám alatt van a helyiségük. Ők vasárnap semmiféle ülést nem tartottak.

— A honvédség köréből. A hivatalos lap tegnapi száma közli, hogy a honvédelmi miniszter dr. Rácz Miksa debreceni 3. honvéd gyalogezredbeli tartalékos hadnagyot a honvédség kötelékéből saját kérelmére elbocsájtotta.

— A révi cseppkőbarlang. A mult év folyamán egy hazai valamint a külföldi sajtó sokat foglalkozott a Budapest-kolozsvári vasúti fővonal mentén, Rév község határában, a Körösvölgyében felfedezett nagyarányú cseppkőbarlaggal. Az Erdélyi Kárpát Egyesület, a melynek tagjai fedezték fel a barlangot, serényen munkálkodott a barlangnak járhatóvá tételén. A mult évben a barlang csak félig volt feltárva; a veszélyes pontokon csak hajlós deszkaszálakon és lé-

hákon lehetett közlekedni és mégis a barlangnak 3000-nél több látogatója volt. Most már a barlangutjai porondozva vannak kárfával ellátott hidak és kényelmes lépcsők biztosítják a közlekedést, sőt a merész kutatók új részleteket is fedeztek fel, a melyek szépségükkel messze felülmúlják az eddigieket. Czárán Gyula, a fáradhatatlan kutató egy rendkívül érdekes ismertetést írt a barlangról, a melyben a barlang rejtélyei, nagyszerű látványai, fehér, barnavörös, fekete színben játszó változatos cseppkő alakzatai mesteri kézzel vannak leírva. A leírást az Erdélyi Kárpát-Egyesület (E. K. E.) képekkel illusztrálva kiadta és a barlang kutató osztály céljaira árusítja. Igen ajánlatos, hogy minden turista mielőtt a barlangot megtekintené szerezze be e kis füzetet, a mely tájékoztatást nyújt nemcsak a látnivalókról hanem a barlanghoz jutás módzatairól is. A füzet kapható 20 fillérért, az (E. K. E.) Erdélyi Kárpát-Egyesület (Kolozsvár, Mátyásház) irodájában, továbbá a barlang gondnokánál Réven.

— Eljegyzés. Neuman Miksa a Neuman Testvérek cég beltagja eljegyezte Weitner Rózsikát Szarvason.

— Jókai Mór özvegye — férjhez megy. Pénteken, május 5-én volt Jókai Mór halálának első évfordulója. A gyászév elmúlt és — mint Budapestről jelentik — a nagy író özvegye letette a gyászfátyolt. Ki vehetné ezt rossz néven? Hiszen Nagy (Gross) Béla szép, fiatal és joga van a színes élethez. Most nyári üdülésre Bártfára készül, hogy aztán ősszel, amikor visszatér, újabb házasságra lépjen. Az egyetem egyik éppen olyan daliás, mint tudós tanárának nyújtja a kezét, akinek eddig nem nagy szerencséje volt a házasságban. Tizenkét évig élt boldognak vélt házasságot egy nem kevésbé szép hölgygel, aki azonban a mult évben minden forma szerint elhagyta és egy nem kevésbé daliás és nem kevésbé ismert bankdirektorhoz ment nőül. Ezt a veszteséget fogja a tudós professzor Jókai özvegyének karjai között feledni. A Jókai-szoborra pedig alig folynak be az adakozások. Egy év alatt mindössze tizenkétezer koronát gyűjtött össze a hálás nemzet.

— A zenede hangversenye. A zenede szombati hangversenye iránt széleskörű az érdeklődés, a mi a gazdag műsoron kívül az utána következő táncmulatságnak tudható be. A zenede nagy zenekara ezuttal fog először szerepelni, a Prófeta hatalmas indulóját s az időszerű Csokonai-nyitányt adván elő. Nemkevesebb érdekes lesz a Jablonczay Lenke k. a. által játszott Weberhangverseny s Beethoven hegedűrománca Wessprémy hegedűjéről. Mindkét számot a zenekar kíséri. A belépti-jegyek ára egy és másfélkorona; páholy 5 korona.

— Sajtóhiba. „Bárány Dezső” című, a vasárnapi számban megjelent verssor első szakának harmadik sora így olvasandó helyesen: „Tudod hogy nem készítetek mást...”

— Öngyilkos kefekötő tanonc. Furesa világot élünk. Az emberek életuntak a zsenge kortól kezdve a hetvenesztendeig és nagyon nagyon áhitozzák az örökös nyugalmat. Tegnap például Debrecenben egy kefekötő inas, akinek Fülöp János a neve, unta meg ezt a nyomoruságos sárteket és elhatározta, hogy elröpül az örök fényesség hazájába. Kerített is valahonnan egy revolvért, a melyből mellébe lőtt. Azonban az ostoba ólomgolyó ezuttal békés szándékkal furakodott a kefekötő inas kebelébe és nem sértett nemesebb része-

ket. A lövés zajára a házbéliek előrohantak és beszállították a közkórházba. Most ott ápolják. A rendőrség kihallgatta, de tettének okát tagadja.

— **A színész szízezer koronája.** Budapestről jelentik, hogy a nagykanizsai törvényszék rendkívül érdekes és pikáns izű kérdésben hozott a napokban határozatot. Bán Mariska színész, budapesti lakos egy közjegyzői okirat alapján közvetlen végrehajtást kért Aczél Lajos báró örökösei ellen 100,000 korona erejéig. A művésznek a követelését az örökösök jogelődje biztosította a hagyatékából. Az örökösök azonban egyáltalában nem mutattak hajlandóságot az örökhagyó intézkedéseinek teljesítésére s így a művész egy hírneves budapesti ügyvéd utján végrehajtást vezetett báró Aczél Lajos hagyatékára. A nagykanizsai törvényszék, miután a közjegyzői okiratban a per nélküli végrehajthatóság határozott kifejezést nyert, a végrehajtást el is rendelte. Az örökösök azonban megfélembeték a határozatot és most a pécsi kir. tábla fog dönteni Bán Mariska 100,000 koronája ügyében.

— **Verekedő tolvaj.** Veszedelmes alak került tegnap a rendőrség kezébe. Batori Gábor foglalkozás nélküli csavargó az illető a ki a munkának minden tekintetben ellensége és mint ilyen lopásból tengeti életét. Tegnap Batori Vieber Adorján honvéd ezredes lakása körül ólalkodott s minekutánna kiszimatolta, hogy Létán László és Róza János tisztí szolgák elmentek hazulról, behatolt a lakásba. Természetesen azzal a gonosz szándékkal, hogy a mit lehet elvisz. Hozzá is fogott a lopáshoz. Nagyobb érdekelt képviselő ruhákat vett magához és mint a ki jól végezte dolgát, ellépett Kereszturi Benjámint azonban észrevette a gyanus firmát és a rendőrségre akarta szállítani. A bünyügyi osztályig el is ment. Ott aztán arcul ütötte a rendőrt és elakart szökni. Ez nem sikerült, mivel hogy Kereszturi segítségére meg egy rendőr sietett elő és lefogták a verekedő tolvajt.

— **Elvesztett pénztárca.** Tegnap a nagyerdei jégverem körül egy fekete bőr pénztárca veszett el, a melyben 51 korona és fillérek voltak. A becsületes megtaláló jutalomban részesül, ha a tárcát a rendőrségre viszi.

— **Képviselőből katonatiszt.** Báró Solymossy Ödön, a lövői választókerület volt képviselője, aktív katonai szolgálatba lépett és ennek következtében lemondott összes, a sopronmegyei törvényhatóságnál viselt tiszteleti állásáról. Báró Solymossy azért vonult vissza a politikai élettől, mert a mult választáson kisebbségben maradt. Báró Solymossy Ödön különben tartalékos huszárfőhadnagy volt s a mult évben nősült meg; neje Zichy grófnő, gróf Khuen héderváry Károly miniszter rokona.

— **A sztrájk mint vis major.** A belügyminiszter e napokban körrendeletet intézett a törvényhatóságokhoz, amelyben közölte a minisztertanácsnak azta megállapodását, hogy az állam részéről költendő szerződésekre oly kikötést kell fölvenni, mely szerint a szerződésben megállapított teljesítési határ idő elmulasztása esetén a munkás sztrájk vis majornak tekintetik, felhívja a belügyminiszter végül a törvényhatóságokat, hogy a saját szerződéseikbe is ily értelmű megállapodást vegyenek fel. Hivatkozik a rendelet arra, hogy a magyar királyi Kuria döntvényileg

mondotta ki, hogy a sztrájk vis majornak tekintendő.

Nem bocsátkozunk itt annak a bírálataba, hogy vajjon a minisztertanács megállapodása jogszerű-e, vagy hogy a körrendelet helyes utbaigazítással szolgál-e, s annak a ténynek konstataálására szoritkozunk, hogy a Kuria ilyen döntvényt, amintőre a rendelet hivatkozik, nem hozott, de még a Kuria oly határozata sem ismeretes előttünk, amely ezzel a kérdéssel foglalkozott volna.

— **Kivándorlás a Délvidékről.** A kivándorlási láz napról-napra fokozódik. Biztatják a népet a kivándorlásra és a nép hajlik a biztatásra és százával, ezrével kel utra, hogy itthagyják a biztos kenyereket a bizonytalan jobb sorsért. Tegnap mintegy háromszáz ember hagyta el Temesvároa keresztül a Délvidéket, hogy Fiumában hajóra szállva szerencsét próbáljanak Amerikában. A tegnap indult budapesti vonattal hetvenkilenc délvidéki kivándorló utazott el Temesvárról, hogy Fiumában hajóra szálljon. — Ma még vagy kétszáz kivándorló követte őket, akik Orsova felől érkeztek Temesvárra. Akik elutaztak, jórészt délvidéki svábok és Mehalá, Csákova, Ujjécs, Szakálháza, Ujarad, Nagy szredesce, Mercifalva, Temesrékás, Zsebely, Pészak, Nagyszám és Jassenováról valók, volt köztük hét temesvári is. Asszonyok, gyermekek, vegyesen, sőt három csecsemőt is vittek magukkal, Temesvárról egyenesen Fiumába meennek, ahonnan a vasárnap Fiumába érkezett Carpathia hajóval a jövő héten indulnak Amerikába.

— **46 momenkép.** Nem kevesebb azoknak a pillanat felvételeknek a száma, melyeket Letzter József, a mi jeles fényképészünk készített a zászló szentelés felvonulásáról és a collegium udvarán lefolyt ünnepléről. Ugyesek ellesett momentumok vannak megörökítve a kisebb és nagyobb képeken, melyeket kidolgozás alatt már tegnap láttunk és ma a délutáni órákban már az érdeklődők is megnézhetik a műtermek kapu alatti kirakataiban. Ezek a legszebb emléket lesznek a hetedik nagy napról, mely az emlékezetben annyiaknak feledhetetlen marad.

— **Az Amatőr.** Alig egy hete, hogy „Az Amatőr” díszes kivitelű és gazdag tartalmu husvét albummal lepte meg olvasóit, máris újabb művészeti szenzációt nyújt a most megjelent 15 ik számban. Ugyanis a művészeti aktfényképezést mutatja be cikkben és képekben. Az Amatőr e legújabb száma. Berlin legnagyobb fotóművészjének, Hanni Schurartz-nak decens művészeti aktfelvételei valóban hivatják arra, hogy hazai amatőrreinkkel e műfajt megismertessék és művelésre őket buzdítsák. Kohlman Artur dr.-nak az aktfényképezésről irt művészeti tanulmánya pedig az aktfényképezés kultiválását megnehezítő álszeméremmel és e műfajjal szemben nálunk — bizony ma még nálunk nagyon erősen érezhető — elfogultsággal iparkodik megküzdeni. Cikkében egyrészt a képzőművészetnek többi ágaiban, — a festés és szobrászatban — már megszo-kottá vált nuditással szemben elfoglalt művészet-erkölesi felfogásunk kialakulásának történetét vázolja, másrészt — óva intvén az amatőröket a művészeti aktfényképezést háj-szálalválasztó pornografiától — alapos művészeti előtanulmányokra buzdít és a nézetek tisztázására megnyitja lapjának hasábjait a nagyközönségnek is. Az Amatőr ez által is újabb bizonyosságát adja annak, hogy komoly művészet kulturális missziót ohajt végezni. S kiváló tulajdonságai, mint győ-

nyörű szép, igazán művészi illusztrációt és meglepően érdekes cikkei és rovatai révén nemcsak az amatőr- és szakfényképezőknek, hanem a műpártoló nagyközönségnek érdeklődésére is legteljesebb mértékben érdemes. Az Amatőr előfizetési ára negyedévre 3 kor. 50 fillér. Egyes szám ára 60 fillér. Mutatványszámot készséggel és ingyen küld a kiadóhivatal, ha ez iránt hozzá (VII., Király-utca 89. sz. alá) fordulnak az érdeklődők.

— **Ne tessék csodálkozni, hogy** mindenki mellőzi a kész ruhák vételét, mert ma a legelegánsabb öltönyök a legjobb angol és hazai szövetekből 15--20 frtért rendelhetők az Angol Szabónál Kossuth-utca 8. sz. a. A dus szövetraktár megtekintése ajánlatos a nagyerdemű közönség figyelmébe. A legizlésebb kivitelről gondoskodik Rosenberg József uriszabó. Próbarendelés által mindenki meggyőződhetik.

— **Ki akar olcsón ruházkodni az** egyen szép és olcsó angol és belföldi divatszövetet eredeti gyári árban **Ranunkel H.** és fia cégnél.

— **Miklósné és Tsa.** bőrdönd (koffer) gyára Debrecen Piac u. 26. sz. a nagytrafik mellett. Állandóannagyraktárt tart, mindenféle saját gyártmányu utazó kofferekben, kézi kofferekben, piaci és iskolai táskákban elfogad minden e szakmába vágó megrendeléseket és javításokat, legpontosabb és legolcsóbb árak mellett.

— **Az Arany Bika kávéházban** minden este cigányzene.

Tollhegyen.

Karcolatok.

— május 9.

Arra sok esetet tudunk az életben, hogy örökösök várják kegyetlenül az örökhagyó halálát. De hogy megfordítva legyen a dolog és az örökhagyó várja türelmetlenül az örökösök kimulását, ilyen esetet most látunk először. Tisza István tul akarja élni az örököseit, az ellenzéklet és nem csinál testamentomot!

Nagy reccség, ropogás hallatszik most az ország cifra palotáiban. Ugyan mi reccsget olyan nagyon? Hát anyi az egész, hogy az idő vasfoga rája a miniszterelnöki széket.

Mikor az öreg Tisza Kálmán 1875-ben kormányra jutott, Bittó István, a szerényen visszavonuló miniszterelnök ezen emlékezetes szavakra fakadt:

— Meglássátok, hogy Tiszát majdan bottal se tudjátok a miniszterelnöki székből kivenni!

Bittó, Bittó, hogy és mint jutott nekünk eszedbe a te jóslatod?

SZÍNHÁZ.

Heti műsor:

Kedden: Lili, énekes vigjáték.
Szerdán: A dancigi hercegnő. dajjáték.

A legkiválóbb tanárok és orvostudósok tanácsára, a légzőszervek betegségeknél, légszervek hurutos bajainál, úgymint idült bronchitis, számarhurut és különösen lábbadozóknál influenza után ajánlatik. Eme háztárgyat és a testület, eltávolítja a köhögést és a köpetet és megszünteti az éjjeli izzadást. — Kellemes szaga jó íve miatt a gyermekek is szeretik. A gyógyszerárakban üvegenként 4—kor-ért kapható. Figyeljünk, hogy minden üveg alantól céggel legyenellátva.

F. Hoffmann-La Roche & Co. vegyészeti gyár Basel (Svájc)

* **Bucsu előadások.** Még egy néhány nap s színházunk kapui bezárulnak. — Elmondhatjuk, ha nem is volt sok örömrünk, ha nem is részesültünk sok művészi élvezetben Makó igazgatóságának utolsó évében, de mégis a közönség, ez a bíró, mely itél elevenek és holtak felett, általánosságban meg volt az előadásokkal elégedve. A Krém-pár bucsuja ma lesz *Liliben*, s holnap az utolsó előadás a *Dancigi hercegnő*.

TAVIRATOK.

Tisza Bécsben.

Budapest, május 8. Bécsből táviratozzák: A király ma délben félórai kihallgatáson fogadta gróf Tisza István miniszterelnököt. — A kihallgatás előtt Tisza gróf hosszasan tanácskozott Burrian közös pénzügyminiszterrel, hirszerint az volt a célja, hogy Burrian bárót a magyar kormány elnökségének átvételére bírja rá. A N. Fr. Presse értesülése szerint Tisza grófnak ezen fáradozása sikertelen volt s erről jelentést tett az uralkodónak. Tisza miniszterelnök délután visszautazott Budapestre.

„Ügyvezető“ kormány.

Budapest, május 8. Bécsi jelentések szerint ismét előérbe lépett az ügyvezető kormány kinevezésének eszméje. — A bécsi „N. W. Tagblatt“ ugyanis azt állítja, hogy az egyesült ellenzék felirata lépéssel sem viszi előbbre a válság megoldását s a király belátható időn belül Tisza gróf ismételt kérése dacára sem menti fel a Tisza kormányt. Ugyane bécsi lap szerint a király szokásos májusi budapesti utja elmarad.

Nincs döntés.

Budapest, május 8. A félhivatalosok jelentése szerint, Tisza gróf kihallgatása alkalmával döntés nem történt a válság megoldása tárgyában.

Fővárosi tudósítónk jelenti a késő éjjeli órákban, hogy Tisza István Bécsből visszaérkezett és a szabadelvű pártkörbe hajtatott. Ott megerősítette azt a hírt, hogy végleges felmentése egyelőre nem várható.

Építőmunkások bérharca.

Zilah, május 8: Ma reggel itt az összes építő munkások beszüntették a munkát. A tárgyalások az építőmesterekkel valószínűleg csakhamar eredményre fognak vezetni, mert a munkások követelése nem túlzottak. Jövő évtől kezdve napi 10 órai munkaidőt, óránként két fillér díjtöbbletet és sonka napokon órák szerint kérnek díjazást.

Megvesztegett bíró.

Eszék, május 8. Joannovics ügyvédi írnokot Zmonyban egy nagyobb előleg elszakasztása miatt, melyet örökösödési pert folytató özvegy asszonytól állítólag bírói személyek megvesztegetése céljából kapott, letartóztatták.

Nagyszabású uszrapör tárgyalása.

Déva, május 8. A dévai kir. törvényszék Veress táblabíró elnöklésével ma kezdte meg Fogarassy Zsigmond benceni földbirtoke uszrapérének tárgyalását. A bíróság 83 sértettet idézett be. A tárgyalás előrelátólag hosszú lesz.

A japán—orosz háború.

Tokio, május 8. A Vladivosztockból kiindult orosz torpedónaszádokról újabb hírek érkeztek. Azt hiszik, hogy visszatértek a kikötőbe.

London, május 8. A Daily Telegraph jelenti Tokióból, hogy a francia kormány japán második tiltakozására adott feleletében közölte, hogy az orosz hajóhadat felszólították, hogy hagyja el a Honghoe-öblöt. Azt hiszik, hogy Rosdesztvenszky tengernagy a Jainan délkeleti partján levő Leongszoj öblöt fogja új hadműveleti alappal felhasználni.

Labuan, május 8. A Csiéngmai nevű gőzös 5 én éjjel Labuantól 50 mérföldnyire egy nagy két hadosztályból álló horgonyzó hajóhad mellett vonult el. Hogy melyik hajóhad volt ez, felismerni nem lehetett, de a hajók kivoltak világítva, és úgy látszott, hogy szemet vesznek fel.

József főherceg állapota.

Budapest, május 8. Fiuméből jelentik: József főherceg állapotában némi javulás állott be.

Szerencsétlenség a gépkocsin.

Budapest, május 8. Nagy szerencsétlenség történt ma délután a Margit-szigeten. Gróf Károlyi Mihály és neje ugyanis kirándultak a szigetre a gépkocsijukon. A kocsi neki ment egy fának, mire a grófi pár és a gépész kiestek a kocsiból. A gróf és neje könnyebben, a gépész súlyosan sebesült meg.

Az aradi kiállítás megnyitása.

Arad, május 8. Vasárnap délben nyitották meg az iparművészeti kiállítást, a melyet az iparművészei társulat és aradi iparosság rendezett. Budapestről többen érkeztek le a megnyitásra, köztük Alpár Ignác, Thék Endre és Gelléri Mór. A kiállítást nagy közönség jelenlétében Urbán István főispán nyitotta meg.

Az orosz forrongás.

Pétervár, május 8. A perzsa határról érkezett hírek szerint Nazer El Szaltane arabuli kormányzót Teherába hívták, mert, a midőn megkísérelte a határnak Beljuzavara mellett az oroszok rovására való megváltoztatását, összeütközés történt az orosz határőrséggel, miközben hír szerint száz perzsa katona esett el.

A csolnakázás halottja.

Győr, május 8. Pakrácz Nándor takerékpártári főosztályos ma a Dunán csolnakázott. A csolnak hirtelen felborult és Pakrácz a vízbe fult.

Balkáni zavarok.

Gettynye, május 8. Egy albán banda, mely észrevétlenül hatolt be az andrievicei kerületbe, megölt egy montenegrói pásztorot. A fölingerült lakosság üldözőbe vette a ban-

dát és annak két tagját megölte. Azt állítják, hogy egy órlaktanya török legénység a montenegróiakra lövöldözött.

Budapesti gabonatózsde.

(Déli zárlat.)

Budapest, május 8.

Buzakinálát jó, vételkedv élénk. — Szilárd irányszat mellett 45,000 métermázsa került forgalomba, 10—20 fillérral drágább áron. Egyéb gabonaműek szilárdul tartottak. Idő: változó.

Buza áprilisra	18.86—90.
„ májusra	17.48—50.
„ októberre	14.80—82.
Rozs áprilisra	14.04—06.
Zab októberre	14.04—06.
Tengeri áprilisra	12.20—20.
„ májusra	15.00—02.
„ júliusra	14.48—50.
„ októberre	23.90—24.10.

Törvénykezés.

§ **Politikai párbaj.** A múlt év január havában, mikor a Tisza kormány megalakult, gróf Teleky Sándor a képviselőház egyik jegyzője, lemondott jegyzői tiszteréről. Lemondásának okait nem titkolta a gróf, a mennyiben a képviselőház folyosóján többek előtt Bede Jónak a Pesti Hírlap országgyűlési tudósítójának elmondotta, hogy azért hagyta ott jegyzői tisztségét, mert az új kormány államtitkárok kinevezésénél a tehetséges fiatal politikusokat mellőzte s csupa protekciós embereket nevezett ki. Másik oka a lemondásra az volt, hogy Perczel Dezső házelnök a képviselőház jegyzőivel szemben goromba magaviseletet tanúsított. — Bede Jób újságírói tisztséghez híven, — ezen nem diszkrétio kikötése mellett hallott értesüléseket közreadta másnap lapjunak helyzet rovatában. — A leleplezés számba menő hírlap közleményre másnap erős hangú cáfolat jelent meg egyik szabadelvűpárti lapban. Gróf Teleky ekkor levélben értesítette Bede Jóbót, hogy ne reagáljon ezen cáfolatra s hagyja a dolgot annyiban. Bede erre késznek nyilatkozott, de utóbb, mikor meghallotta, hogy maga Teleky gróf uton-utfélen letagadja a közlemény valóságát, közreadta a grófnak hozzáintézett levelét, azon megjegyzéssel, hogy nem ő hazudott, hanem a gróf. Ezért a kijelentésért gróf Teleky provokálta Bede Jóbót. A lovagias térre terelt ügyet a felek 1904. január 22-én a Fodor-féle vívóteremben karddal intézték el. A párbajban mindkét fél jelentéktelen sérülést szenvedett. A budapesti büntető törvényszék ma vonta felelősségre Bede Jóbót párviadal vétségéért. A tárgyaláson gróf Teleky Sándor nem jelent meg, mert jelenleg Olaszországban üdül. A törvényszék ma csakis Bede Jóbót ítélte el párviadal vétségéért 2 napi államfogházra. Az ítélet jogerős. Gróf Teleky Sándor fölött egy újabb tárgyaláson fog a bíróság ítélni.

Legszebb férfi divat ingek
készen és mérték szerint

2 forinttól 2
feljebb

FEKETÉNÉL.

Hajdúvármegye és Debrecen szab. kir. város Főispánja.

332—1905.

Pályázati hirdetmény.

Debrecen sz. kir. város törvényhatóságánál évi 1800 korona fizetés és 400 korona lakpénzből álló javadalmazói állás üresedett meg.

Ezek az állások az alábbi határidő lejárta után tartandó legközelebbi rendes közgyűlésen választás útján fognak betölteni.

Azok, kik pályázni kívánnak s a törvényes minősítést kimutatni képesek felszerelt pályázati kérvényeiket hozzám folyó évi május hó 20-ik napjának délután 5 órájáig annyival is inkább nyujtsák be, mert a későbbben érkező pályázati kérvények figyelembe vételni nem fognak.

Ez alkalommal a választás folytán esetleg megüresendő állásokra is pályázat nyitattik.

Debrecen, 1905. május 4.

Domahidy Elemér
főispán.

Csak
Selle és Kary

EREDIN

legjobb

tisztító-szerét.

vásároljuk minden finom lábbelire

Sárga és fekete.

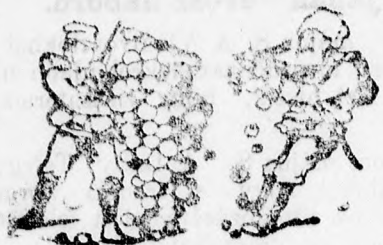
Kiváltképen ajánlatos

Boxcalf, Oskaria Chevreaux

és **Lakk-lábbelikre.**

Bécs, XIII.

Hirdetések felvételnek a kiadóhivatalban.

Saját magát
károsítja aki
szőlőoltvány-
szükségletét
men fedezi

— 2. — **Kükölli menti
Első Szőlőoltvány-telepnél.**

Tulajdonos Caspari Frigyes Medgyes Nagy-Kükölli megye
A telep oltványait az elmúlt száraz nyáron
naponta több mint 2 millió liter vízzel öntözte,
mialatt az oltványok ideálisan fejlődtek. — Képes
árjegyzék ingyen és bérmentve

Még a modern vegyészeti hatalmas haladása és ebből kifolyólag keletkezett számtalan kozmetikus készítmény sem volt képes a 40 év óta bevált **Dr. Lengyel frigyese**

Nyirfa-Balzsam

féle

pipereiket hátérbe szorítani: ez annak jele, hogy ebben tényleg jó, a természet által készített bőrszépítőszert bírnak. Azon tulajdonságai bir hogy általa a felső bőrréteg lassankint lehámlik és az ily módon tisztított bőr alatt levő réteg üde, ifjított alakban mutatkozik és ezzel egyidejűleg megszűnik mindenféle kiütés, szepő, folt, vörösség és anyajegy az arckedők és himlőhelyek lassankint teljesen kismulnak, egyszóval az arczin fris és élénk színezetet nyer.

Egy korsó ára használati utasítással 3 korona. Dr. Lengyel féle benzoe-szapan darabonként 120 és 70 fillér vgen enyhén hat és ténylegesen elősegíti a balzsam hatását. Raktáron az összes nagyobb gyógyszerárakban, gyógyanyagkereskedésekben és illatszertárakban továbbá a főraktárban:

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerárakban
Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 26.
valamint a „NÁNDOR” gyógyszerárakban
Váci-körút.

Meghívó

a „Szabolcs megyei helyiérdekű vasut részvénytársaság”-nak

1905. évi május hó 23-án (kedden) délután fél 5 órakor
Budapesten, V., Fürdő-utca 3. sz. a. (I. emelet) tartandó

rendes közgyűlésére,

melyre részvényeseink, valamint a társaságunkba olvadt nyiregyháza—
mátészalkai helyiérdekű vasut részvénytársaság részvényesei
tisztelettel meghívattak.

NAPIREND:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése és az 1904. évi mérleg végleges megállapítása.
2. Határozat a tiszta nyereség hovatfordítása iránt.
3. Határozat az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére adandó felmentvény iránt.
4. Felhatalmazás az igazgatóság részére az új egységes üzemi-kezelési szerződés, valamint a nagykaroly—mátészalka—esapi helyiérdekű vasut kiépítése folytán a szükséges csatlakozási szerződések megkötésére.
5. Határozat az alkalmazottak nyugdíj- és segélyintézete részére megszavazott dotációjának az egész hálózatra való kiterjesztése ügyében.
6. Az igazgatóság kiegészítése.
7. A felügyelő-bizottság megválasztása 3 évre.
8. Az igazgatóság, végrehajtó-bizottság és felügyelő-bizottság isz telet díjának megállapítása egy évre.

Budapest, 1905. évi május hó 2-án.

Az igazgatóság.

Jegyzet. Azon részvényesek, kik szavazati jogukkal élni kívánnak, kötelesek részvényeiket a le nem járt szolvényekkel együtt a közgyűlésre kitűzött határnap előtt 5 nappal, vagyis legkésőbbben 1905. évi május hó 18-ig bezárolag a szokásos pénztári órák alatt **Budapesten:** a „Magyar Általános Hitelbank”-nál vagy **Mfm Frankfurtban:** a „Dresdner Bank”-nál letenni.

Az államkinestár, Szabolcs- és Szatmárvármegye, valamint Nyiregyháza város az általuk átvett törzsrészvényeket letenni nem tartoznak. (I. alapszabályok 26. §-át.) Ezen közgyűlésen a volt „nyiregyháza—mátészalkai helyiérdekű vasut részvénytársaság” részvényeseit a „szabolcs megyei helyiérdekű vasut részvénytársaság” részvényeseivel azonos szavazati-jog illeti meg, mihez képest minden letett részvény egy szavazatra jogosít.

Azon részvényeseknek, kiknek részvényeik még ki nem adattak, közgyűlési jogaik gyakorlására nézve azon érvényben lévő kötelezvényeik vagy nyilatkozataik szolgálnak alapul, melyekkel magukat befizetéseikre kötelezték. (I. alapszabályok 28. §-át.)

Rohits-Sauerbrunn

STEIERORSZAG

Vasut. — Posta. — Sürgöny.

Kitűnő fekvésű, egészséges, tiszta levegővel, gyógyintézet remek berendezéssel, pneumatikus apparátussal, legnagyobb kényelemmel, napfürdők, tornák. Különösen: gyomor-, máj-, szivbaj, szorulás, kövér-ség, cukorhaj ellen, akár csak Karlsbad vagy Marienbad.

ÜGYVÉDI IRODAMAT

Piac-utca 73. szám alá
(Tihanyi-házba) helyeztem át.
Dr. Tervey Tamás
ügyvéd.

Lipik

Szlovóniában elsőrendű fürdőhely.
Egyetlen jódtartalmu alkalikus hőforrás (65° C.) a kontinens.

A lonjavölgyi vasut állomása (Dugosellon át.)
Azonkívül Pakrac, Lipik déli vasut állomása.
Külföldre: Budapest, Bécs, London, Róma Brussel
Elsőrangú lévvizes fürdők, vizgyógyintézet,
Bullingféle inhalatorium, diatetikus konyha, ka-
tonatiszti gyógykáz. Fényesen berendezett gyó-
gyterem, kávéház és éttermek, nagyszabású park,
fedett sétány, térszene, kitűnő gyógyszaladák, vi-
llamos világítás. Földművelhetlen hatású gyomor-
bél-, gége- és epebélhurutoknál, köszvényél és
eszesos bajoknál, valamint minden mirigy- és vér-
betegségeknél. A fürdőidény alatt tíz kiváló orvos
rendel. Lipiki hévíz szétküldése közvetlenül a for-
ástól, továbbá Édeskút L. cégtől Budapesten.
Lipitki források köztlen a fürdőigazgatóságnál
rendelhető. Bővebb fölvilágosítással szolgál
a fürdőigazgatóság.

Amputáltak!

A Keleti-féle műlábak és műkezek
a legujabbak és legtökéletesebbek!

A eson
megse-
beslé-
se ki-
van!
azár
Ele-
géns és
könnyű
járás!
Több
évi
jótál-
lás!!!

Keleti J. orthopaediai műintézte jóállás és leg-
olesőbb gyári árak mellett készíti:
műlábakat és műkezeket
a legtökéletesebb technikai kivitelben!!!!
Ferdenőttek
részére műfüzőket és egyenestartókat járó
és támgépeket sőt. a chirurgia legmoder-
nebb elvei szerint!
Kevésbé vagyonosak nagy árenged-
ményben részesülnek!
Bedegtató kocsik
rokkantak és lábadozók számára gyári árak
mellett, nagy választékban!
Kérje ingyen és bérmentve a nagy képes árjegyzéket
Keleti J. orvos-sebészeti mű-
szergyáros,
Budapest, IV., Koronaherceg-
utca 17. szám.

Tóth Gyula vaskereskedő

Debrecen, Piac-utca 20. és 27. szám.
Ajánl legjobb minőségben a tavaszi idényre
kertészeti és gazdasági szerszámokat és felszere-
léseket; kerti vasbutorok, **gyermek kocsik**, fürdő-
kádkak, jég szekrények, vas- és rézbutorok, peronos-
pora és kerti fecskedők, minden vas- és fémiparhoz
való szerszámok, **tűskés kerítés huzalok**, épít-
kezésekhez **vasgerendák**, vas-, porcellán-kályhák,
utóbbiakhoz **multiplicátor** (hőfejlesztő) betétek.
Legolcsóbb bevásárlási forrás.

A legjobb arc- széplítő szer a **SERAIL-ARCZKENŐCS,**

mely az arcot tisztítja, tekeríti és bársony puhává teszi.
Minden ártalmas alkatrész nélkül!

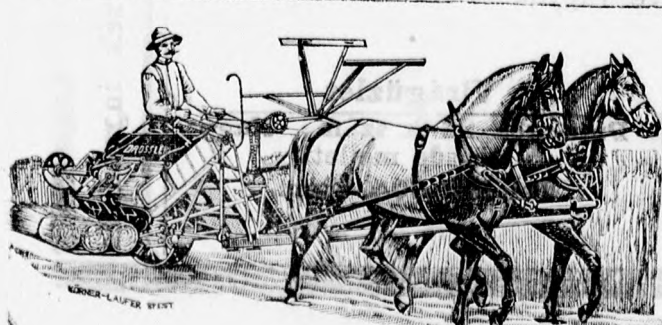
Egy tégely ára
1 kor. 40 fillér.
Egy kis tégely
ára 70 fillér.

Serail-szappan. Kiváló toillet szappa-
nok a kendős haszná-
láshoz.
Epe-szappan.
Serail-creme. nappali használatra.
Serail-puder. Kiváló finom arcpor
három színben, fehér, rózsás és krém
1 doboz ára 1 korona.
Serail-szájviz. A legjobb szájviz.
Kapható: **dr. Rothschnek V. Emil, Mihalovics István, Tóth
Béla, Füleky Pál, Muraközi László, Balázs Ödön** gyógyszerész
uraknál, valamint **Jósa és Jóna** urak droguerájában.
Továbbá a készítőnél: **ROZSNYAI MATYÁS** gyógyszerészárban
Aradon szabadság-tér, valamint minden más gyógyszerárban.

Keil-lakk

legkiválóbb mázólo-szer puha padló számára.
Keil-féle viasz-kenőcs keménypadió számára.
Keil-féle „Glasur“ fénymáz 45 kr.
Keil-féle arany-fénymáz képkerekeknek 20kr.
Keil-féle szalmakalap-festék minden színben.

Mindenkor kaphatók:
Borsos Kata cégnél Debrecen.

Drössler Károly

cs. és kir. szabadalmazott gazdasági gépgyár Budapest, VI, Váci-körut
59. — SZÁLLIT: Magánjárókat, Locomobilokat, teljes Gőzcséplő-
készleteket, Gőzekekészleteket, „Milwaukee“ Fűkaszalógépeket, Arató
és Kévekötőgépeket, legujabb szerkezetű „Rákóczy Drill“ vetőgépeket
és mindenféle egyéb gazdasági gépet szolid és tartós kivitelben.
Árjegyzékkel és árajánlással kívánatra díjmentesen szolgálások-

A MAGYAR KIR. ÁLLAMVASUTAK GÉPGYARANAK VEZÉRÜGYNÖKSÉGÉNél
BUDAPEST, V. VACI-KÖRUT 32.

Benzinmotorok, gőzcseplőkészletek, arató- gépek és egyéb mezőgazdasági gépek

legujabb szerkezetben, legjobb kivitelben kaphatók.

Arjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

DONOGÁN ÉS SOMOSSY
Debreen, Kistemplombazár.

Menyasszonyi kelengye
Női divat

Külön szőnyeg osztály.

●● Fügönyök ●●
●● Agy- és asztalterítők ●●
●● Linoleum ●●

Óriási raktár!

S T O Ó S Z

Elsőrangú Klimatikus gyógyhely,

hidegvíz-gyógyfürdő
(Abauj-tornamegye).

fekszik 650 méterre a tenger színe fölött, fenyvesek között, a szelek ellen teljesen védett völgyben. Klimája enyhe, levegője tökéletesen pontos, sétányai goraosítottak, ivóvíze páratlan és tavaszi, őszi időjárása kellemes. Az észszerű hidegvíz-gyógy mód, villamosítás, massape és tejgyógy mód Czifrusz Dezzó dr. királyi tanácsos (ki télen San-Remóban gyakorló orvos) felügyelete alatt alkalmazhatók.

A szobaárak igen mérsékeltek. Az ellátás kitűnő és olcsó. Az elő és utóidény alatt jelentékeny árleengedés.

Fürdővad május 15-től szeptember 30. — Posta-távirda helyben. Vasúti állomás MECENZÉT. — Kimerítő prospektust kívánatra küld.

a fürdőigazgatóság.

20,000 darab nemes Rózsató

a legkitűnőbb fajkból, szép, erős példányokban, igen jutányos árakban.

Felhívom a nagyérdemű közönség b. figyelmét

műkertészeti és rózsatelepem

megtételezésére, a mely különösen a kertészkedő közönségnek igen tanulságos. Virágüzletemben a legizlésebb csokrok, koszorúk, virágkosarak s mindenféle modern díszmunkák szolid árakban készíttetnek.

Frissen vágott virágokból allandó nagy készlet.

A mai naptól kezdve ugyancsak virágüzletomban kaphatók a következő saját termelésű friss zöldségeim u. m. fejes-saláta, karalábé, ugorka champignomba (csipke,) hónapos-retek

A nagyérdemű közönség szíves pártfogását kérve vagyok

kiváló tisztelettel:

Műkertészeti és rózsatelep:

M. V. főállomás mögött, Csolnák-kert mellett, u. n. Egylet-kertben. Telefon 341. szám.

Farkas Gyula

műkertész.

Virágüzlet

Piac-utca 26-ik szám., Nagy-tőzsde mellett.

Telefon 304. szám.

Részletes faj- és névjegyzék ingyen és bérmentve.

Részletes faj- és névjegyzék ingyen és bérmentve.